

7. februar 2022

Landbruks- og matdepartementet

Høringssvar til høring om forslag til midlertidig forskrift om støtte som følge av ekstraordinære utgifter til elektrisk kraft for jordbruks- og veksthusnæringen

Landbruks- og matdepartementet sendte 28. januar 2022 ut høring av forslag til midlertidig forskrift om støtte som følge av ekstraordinære utgifter til elektrisk kraft for jordbruks- og veksthusnæringen. Høringsframlegget er en oppfølging av Prop. 56S (2021-2022). Som det vises til i proposisjonen skal det utarbeides en forskrift som fastsetter de nærmere vilkår og forutsetninger for ordningen. Ordningen skal hjemles i forskrift fastsatt i medhold av strømskadepliktsloven, og fastsettes av Olje- og energidepartementet.

I hht høringsbrevet heter det at *Formålet med forskriften er å bidra til at matproduksjonen i jordbruket og norsk produksjon i veksthus opprettholdes ved å etablere en midlertidig ordning for støtte som følge av ekstraordinære utgifter til elektrisk kraft. Ordningen skal åpne for at jordbruksforetak og veksthusnæringen kan få støtte for ekstraordinære utgifter til elektrisk kraft, og på den måten avhjelpe de økonomiske konsekvensene av situasjonen.*

Den økonomiske situasjonen i grøntnæringen er svært alvorlig. Strømprisene har vært svært høye de siste månedene, og forventes fortsatt å være det fremover. Dette medfører store ekstrakostnader i produksjonene. For veksthus, som er spesielt energikrevende, har dette gått hardt utover likviditeten og konsekvensene er kritiske. Nedstenginger, oppsigelser, redusert, eller opphør, av produksjon og økonomisk krise er for svært mange realiteten. Mange har måtte ta i bruk alternative energikilder som kan redusere kostnadene noe, som olje og propan.

Vi ser med stor bekymring på situasjonen, og understreker at det nå er særdeles viktig at regjeringen tar ansvar for at det kommer på plass tiltak som gjør at det blir mulig å redde næringen. Uten kraftfulle tiltak vil vi få store skader og konsekvenser både på kort sikt og lang sikt.

Høringsforslaget som legges frem vil være et skritt i riktig retning, men vi må like fullt understreke at den ikke er tilstrekkelig for en næring som er svekket etter over lang tid med høye kostnader. Dette er kostnader som bedriftene ikke har mulighet til å ta igjen på inntektssiden ved økte priser.

Også for andre deler av grøntsektoren slår strømkostnadene kraftig ut, som for lager og pakkeri. Disse må omfattes av ordningen. Her vises det til vårt brev av 21. januar 2022.

Produsenter som er avhengig av å bruke naturgass opplever svært høye priser, For også disse krever vi en kompensasjonsordning. Det vises til vårt brev av 19. januar 2022.

NGF Servicekontor

Postadresse:
Schweigaardsgt. 34 F
0191 OSLO

Telefon:
23 15 93 50

Faks:
23 15 93 51

E-post:
ngf@gartnerforbundet.no

Internett:
www.gartnerforbundet.no

Organisasjonsnr.:
NO 970 168 508 MVA

Oppdalsbanken:
4266 15 51830

IBAN:
NO74 4266 15
51830
BIC/SWIFT:
OPPDNO21

Norsk Gartnerforbund mener det er viktig at det kommer på plass en ordning, men må understreke at kompensasjonsnivået blir for lavt når strømkostnadene er så høye. Videre at ordningen ekskluderer mange aktører i grøntnæringen og at det er behov for langsiktige ordninger ved vedvarende høye energipriser.

Konkret til høringens forslag vil vi påpeke følgende:

- Det er bra det gis støtte for utgifter til elektrisk kraft for jordbruks- og veksthusnæringen. Forslaget om at støtten gis for gjennomsnittspris over 70 øre/ kWt pr. måned, er allerede på nivå som er mye høyere enn budsjettet hos den enkelte i næringen, og langt over hva som kan tas inn i økte priser i produksjons- og leveringsplanene. Vi foreslår at terskelverdien settes til 50 øre/kWt. Kostnadene vil fortsatt være en dobling av normalpris.
- Veksthusnæringen bruker elektrisk kraft som prosessenergi og kan ikke redusere deler av forbruket uten at dette går sterkt utover kvalitet og kvantitet på produktene. Det er stor sprik i bruk av elektrisk kraft i veksthusnæringen og bra at det ikke er satt et forbrukstak på støtten.
- Støtten kan bare gis for målepunkt-ID der gjennomsnittlig strømutgifter overstiger terskelverdien og beregnet på samme måte som for husholdningene der forbruksdata hentes fra nettselskap/elhub og Nordpool-priser. Det er uklart hva det menes med «faktiske» strømutgifter i §2 tredje ledd. Vi forutsetter at støtten beregnes ut fra forbruk og gjennomsnittlig spotpris i det aktuelle prisområde. Dette må klargjøres i forskriftsteksten.
- Vi mener mye av støtten kunne beregnes og betales ut via nettselskapene på samme måte som for husholdningene og dermed forenkle §3. De fleste veksthusbedrifter har et vedtak for fritak for forbruksavgift og denne kunne regulert iverksetting av støtte. I tillegg kunne Landbruksdirektoratet utviklet et egenerklæringsskjema for registrering av andre målepunkt-ID som også inngår i ordningen. Dette ville gi en enklere løsning for registrering og kontroll av berettiget støtte og foretakene ville få utbetalt støtten mye raskere enn ved full administrering av ordningen gjennom Landbruksdirektoratet.
- Dokumentasjonskrav og opplysningsplikten må utformes enkelt for at utbetaling skal kunne iverksettes raskt. Rapporteringen og registreringen må ha en enkel utforming. Beregning og utbetaling av støtte kan enkelt gjøres av nettselskapene.
- Kjølélager og pakkerier må inn i samme ordning som for veksthus, taket må økes betydelig.
- Taket på 20.000 kWt/mnd som er foreslått til landbruket er for lavt for mange. Taket må økes betydelig, slik at den bidrar etter formålet med forskriften. Eksempelvis har store kjølelager som er knyttet til grøntproduksjonen kostnader som ligger langt over foreslått tak.
- Det er tidskritisk at ordningen raskt iverksettes og at utbetalingene skjer månedlig fom februar, slik at det gir bedre forutsigbarhet. Dette er prekært for bedrifter som er i likviditetskrise.
- Ved vedvarende høye strømpriser må ordningen forlenges ev en langsiktig ordning komme på plass for å gi norsk produksjon forutsigbarhet og mulighet til videre virksomhet.

Norsk Gartnerforbund svarer på spørsmål fra vårt innspill og kommer gjerne i dialog.

Mvh

Per Magnus Berdal
Styreleder

Katrine Røed Meberg
Generalsekretær